Viite

Asia
Joulukuun Eurooppa-neuvosto 17.-18.12

Eurooppa-neuvoston pääaihe oli muuttoliike, jota koskevien aiemmin tehtyjen linjausten täytäntöönpanossa esiintyvien puutteiden korjaamista kiirehdittiin.

Komission ehdotuksia eurooppalaisesta raja- ja merivartiostojärjestelmästä tuettiin yleisesti, ja neuvostolle annettiin tehtäväksi vahvistaa kantansa sitä koskien Alankomaiden puheenjohtajakaudella.

Suomi piti tärkeänä, että päätelmissä todetaan tarve jatkaa muuttovirtojen tiivistä seurantaa eri reiteillä, jotta niiden kehitykseen pystytään reagoimaan nopeasti.

Terrorismin osalta todettiin työ helmikuussa annetun julkilausuman täytäntöönpanemiseksi.

Talous- ja rahaliiton osalta neuvostoa pyydettiin raportoimaan edistymisestä kesäkuuhun 2016 mennessä. Eurooppa-neuvosto jatkaa pitkän aikavälin näkökohtien tarkastelua vuoden 2017 lopulla.

Eurooppa-neuvosto keskusteli Ison-Britannian suunnitelmista koskien kansanäänestystä. Keskustelua pidettiin sisällöllisenä ja rakentavana. Tavoitteena on löytää kaikkia tyydyttävä ratkaisu helmikuun Eurooppa-neuvostossa.

MUUTTOLIIKE

Eurooppa-neuvoston keskeinen kysymys oli muuttoliike. Päätelmissä todettiin, että Eurooppa-neuvosto on viime kuukausina laatinut strategian, jonka tavoitteena on tyrehdyttää Eurooppaan suuntautuvat ennennäkemättömät muuttovirrat. Täytäntöönpano on kuitenkin riittämätöntä ja sitä on joudutettava. Jotta Schengenin yhtenäisyys voidaan turvata, on välttämätöntä saada ulkorajojen valvonta jälleen hallintaan.

Eurooppa-neuvosto keskusteli komission 15.12 tekemistä uusista ehdotuksista koskien Euroopan raja- ja merivartiojärjestelmän perustamista. Monissa puheenvuoroissa ehdotukseen suhtauduttiin positiivisesti ja sitä tullaan käsittelemään normaalissa päätöksentekomenettelyssä. Päätelmissä todettiin, että neuvoston tulisi vahvistaa kantansa sen osalta Alankomaiden puheenjohtajakauden aikana.

Keskustelussa olivat esillä puutteet etenkin järjestelykeskusten (hotspots), sisäisten siirtojen ja palauttamisten osalta, ja niiden nopeaa korjaamista painotettiin. Päätelmissä todettiin tarpeelliseksi puuttua järjestelykeskusten toiminnassa esiintyviin puutteisiin, muun muassa luomalla tarvittavat vastaanottovalmiudet asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Samoin on huolehdittava järjestelmällisestä ja täydellisestä tunnistamisesta, rekisteröinnistä ja sormenjälkien ottamisesta ja toteutettava toimenpiteitä, joilla puututaan rekisteröitymisestä kieltäytymiseen ja estetään laitonta edelleen liikkumista.

Päätelmissä painotettiin myös puutteiden korjaamista Schengen-alueen ulkorajoilla. Sisäisten siirtojen osalta todettiin tarve panna täytäntöön siirtopäätökset ja harkita jo tehtyjen päätösten ulottamista muihin jäsenvaltioihin, joihin kohdistuu kovia paineita ja jotka ovat pyytäneet tätä. Suomi toi esiin tukensa Ruotsin pyynnölle ja piti sitä tärkeänä tasapuolisemman taakanjaon kannalta.

Myös palautuksiin kiinnitettiin huomiota, ja painotettiin konkreettisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että henkilöt, joilla ei ole oleskeluoikeutta, tosiasiallisesti palautetaan ja takaisinotetaan. Tässä yhteydessä tulee myös tarkastella Afganistania. Jäsenvaltioille on annettava tukea palauttamisoperaatioissa.

Päätelmissä tuotiin esille myös tarve huolehtia aiemmin syksyllä järjestettyjen kokousten linjausten ja päätösten täytäntöönpanosta ja jatkotoimista (Länsi-Balkan, Afrikka- ja Turkki-kokoukset). Päätelmissä kiirehdittiin ratkaisua jo päätetyn Turkille annettavan rahallisen tuen toteuttamiseksi.

Eurooppa-neuvosto painotti myös tarvetta saada nopeasti päätös turvallisten alkuperämaiden listasta.

Suomi piti tärkeänä, että päätelmissä todetaan tarve jatkaa muuttovirtojen tiivistä seurantaa eri reiteillä, jotta niiden kehitykseen pystytään reagoimaan nopeasti.

Helmikuun Eurooppa-neuvosto tulee tarkastelemaan saavutettua kehitystä.

TERRORISMIN TORJUNTA

Eurooppa-neuvosto käsitteli terrorismin vastaista taistelua marraskuussa Pariisissa tehtyjen terrori-iskujen vuoksi. Päätelmissä todettiin, että päämiesten helmikuussa 2015 antamassa julkilausumassa esitetyt toimenpiteet, joista osa konkretisoituu neuvoston 20. marraskuuta 2015 antamissa päätelmissä, on pantava kiireesti täytäntöön. Eurooppa-neuvosto jatkaa tilanteen säännöllistä seuraamista.

Päätelmissä todettiin myös, että neuvosto tarkastelee piakkoin komission ehdotuksia terrorismin torjunnasta ja ampuma-aseista, erityisesti tehokkaista itselataavista aseista. Jäsenvaltioiden olisi pantava kaikilta osin täytäntöön asetus räjähteiden lähtöaineista.

Komissio, korkea edustaja ja EU:n terrorismintorjunnan koordinaattori seuraavat tilannetta ja raportoivat neuvostolle.

TALOUS- JA RAHALIITTO

Joulukuussa 2014 kokoontunut Eurooppa-neuvosto pyysi selvitystä talous- ja rahaliiton toteuttamisesta. Saatuaan tätä koskevan viiden puheenjohtajan kertomuksen Eurooppa-neuvosto vahvisti sitoutuvansa toimimaan niin, että talous- ja rahaliitto saadaan viimeisteltyä avoimella ja läpinäkyvällä tavalla ja ottaen täysin huomioon sisämarkkinat. Se pyysi neuvostoa tarkastelemaan viipymättä ehdotuksia, joita komissio on esittänyt kertomuksen jatkotoimena. Neuvosto raportoi edistymisestä kesäkuussa 2016.

Kertomukseen sisältyvien pitkän aikavälin toimenpiteiden oikeudellisia, taloudellisia ja poliittisia näkökohtia on vielä tutkittava tarkemmin. Komissiossa ja neuvostossa tehtävän lisätyön jälkeen Eurooppa-neuvosto jatkaa näiden toimenpiteiden tarkastelua viimeistään vuoden 2017 lopulla.

SISÄMARKKINAT

Eurooppa-neuvosto totesi, että sisämarkkinat ovat Euroopan tärkein veturi kasvun ja uusien työpaikkojen luomiseksi ja avainasemassa pyrittäessä lisäämään Euroopan kilpailukykyä. Jotta sisämarkkinoista saataisiin täysi hyöty, niitä koskevan lainsäädännön on oltava avointa ja yksinkertaista, ja sen on perustuttava mahdollisimman tehokkaisiin välineisiin, kuten yhdenmukaistamiseen ja vastavuoroiseen tunnustamiseen.

Eurooppa-neuvosto korosti pitävänsä tärkeänä, että TTIP-neuvottelut saadaan menestyksekkäästi päätökseen.

ILMASTO- JA ENERGIA-ASIAT

Eurooppa-neuvosto totesi tyytyväisyytensä Pariisissa aikaansaatuun historialliseen tulokseen, kun maailman maat hyväksyivät ainutlaatuisen globaalin ja oikeudellisesti sitovan ilmastosopimuksen. Se kehotti komissiota ja neuvostoa arvioimaan COP 21 -kokouksen tuloksia maaliskuuhun 2016 mennessä erityisesti vuoteen 2030 ulottuvien ilmasto- ja energiapolitiikan puitteiden kannalta ja valmistelemaan seuraavia toimia.

Eurooppa-neuvosto arvioi myös energiaunionin edistymistä ja tulevaisuuden ilmastopolitiikkaa sen kaikissa ulottuvuuksissa. Se kiirehti säädösesitysten antamista ja korosti toimeenpanoa mm. uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskien.

Päätelmissä korostetaan toimivien energiasisämarkkinoiden ja energiaturvallisuuden kannalta keskeisten yhteisten projektien (PCI-hankkeet, kuten Suomen ja Viron välille suunniteltu Baltic Connector) nopeaa toimeenpanoa ja infrastruktuurin optimaalista hyödyntämistä. Keskustelussa nousi esiin myös Nordstream II – kaasuputkihanke, johon osa jäsenmaista suhtautuu kriittisesti. Päätelmiin, joissa korostetaan infrastruktuurihankkeiden olemassa olevaa säännöstöä, ei kuitenkaan tehty muutoksia keskustelun perusteella.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Eurooppa-neuvosto kävi illallisella poliittisen keskustelun UK: n suunnitelmista koskien kansanäänestystä. Keskustelua pidettiin sisällöllisenä ja rakentavana, ja Eurooppa-neuvoston jäsenet sopivat työskentelevänsä tiiviisti löytääkseen kaikkia tyydyttävän ratkaisun kaikilla neljällä UK:n esille nostamalla alueella helmikuun Eurooppa-neuvostossa.

ULKOSUHTEET

Eurooppa-neuvosto ilmaisi täyden tukensa kansainvälisen Syyrian tukiryhmän toimille, joilla pyritään lopettamaan Syyrian konflikti poliittisen prosessin kautta ja vuoden 2012 Geneven tiedonannon mukaisesti, ja maailmanlaajuisen liittoutuman toimille ISILin/Daeshin aiheuttaman alueellisen ja maailmanlaajuisen uhkan torjumiseksi. EU sitoutuu jatkamaan aktiivista toimintaansa kansainvälisessä Syyrian tukiryhmässä ja maailmanlaajuisessa ISILin/Daeshin vastaisessa liittoutumassa.

Päätelmissä noteerattiin myös, että tavoite myöntää yli miljardi euroa UNHCR:lle, WPF:lle ja muille järjestöille pakolaisten kiireellisiä tarpeita varten, on ylitetty.

Eurooppa-neuvosto totesi päätelmissään myös Libyan poliittisen sopimuksen allekirjoittamisen.

LIITTEET

Asiasanat	EMU, Eurooppa-neuvosto, ilmasto- ja energiapaketti, Iso-Britannia, muuttoliike, sisämarkkinat, terrorismi, Syyria
Hoitaa	**OM, SM, TEM, UM, VM, VNK, YM**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, PE, PLM, STM, TPK, TRAFI, TULLI, VTV